

Začátky karate v Československu aneb malé ohlednutí do minulosti

Již v čísle 7,8 / 2006, jsme Vám představili jeden z brněnských klubů karate. Připomenu, že se jednalo o Karate klub Brno - Husovice, a povídali jsme si s panem Ing. Vítem Štenclem (2 Dan). Pan Štencel si, mimo svých aktivit v klubu, již řádku let dopisuje s Čechoameričanem panem Karlem Kočičkou. Mnohým karatistům se možná vybaví, o koho se jedná. Pan Kočička je jedním z pamětníků začátků karate u nás. My jsme využili osobní návštěvy pana Kočičky v Brně a položili mu několik všetečných otázek.

Můžete se čtenářům Fighter 's magazínu představit?

Jmenuji se Karel Kočička a narodil jsem se v Brně. Zde jsem žil až do roku 1980, kdy jsem emigroval do USA. V současné době žiji v Kalifornii v Los Angeles.

Přijal jste pozvání do jednoho z největších brněnských klubů karate. Jaký styl karate cvičíte v současnosti? Kdo patří mezi Vaše učitele?

Styl který dnes trénuji se jmenuje Gosoku Ryu volně přeloženo rychle a tvrdě. Cvičení probíhá pod vedením Soke Takayuki Kuboty - 10 Dan.

Kluby, které trénuji, stylu školy Gosoku Ryu se sdružují v I.K.A. (International Karate Association). Jsou v 54 zemích světa a řadí se mezi největší japonskou organizaci mimo území Japonska.

Nedá my to a zeptám se na otázku, která mě jako první napadne. Jak jste se ke karate dostal Vy? Co pro Vás přesně znamená cvičení a trénink karate?

Ke karate jsem se dostal přes nábor v novinách. Když jsem začínal, bylo to něco nového a lákavého. Chtěl jsem poznat něco, o čem jsem měl jen malou představu. Dnes při vzpomínce na těch 38 let tréninku, pro mne znamená karate především tisíce hodin tvrdého a dosti často bolestivého cvičení. Ale i příjemného pocitu, že jsem udělal nejen něco pro sebe, ale pomáhal jsem i dalším v poznání tohoto krásného bojového umění.

Podívejte se prosím trochu do minulosti. Jak se Vám vybavuje historie karate u nás? Můžete popsat začátky karate v Československu?

Prvním oddílem v Čechách byl TJ Slovan Československý film. Oddíl vedli Ing. Novák a Ing. Špička. Dalšími oddíly, které vznikly ve druhé polovině šedesátých let byly Slávia Praha a Rudá Hvězda Praha. Později vznikaly další oddíly nejen v Praze, ale i v Českých Budějovicích, Plzni a Staré Boleslavi. Na Moravě byl prvním klubem VAAZ Brno, dalším byl TJ Stavební podnik Brno, který se později přejmenoval na Tatron Brno. Z počátku se v Čechách a na Moravě trénovala tak zvaná Česká Brána, kterou vyučovali již výše uvedení Ing. Novák a Ing. Špička. Na konci šedesátých let tento směr

zaniká a od počátku let sedmdesátých, se v Čechách a na Moravě začíná prosazovat a trénovat japonská škola Shotokan karate. Na Slovensku byl prvním oddílem Slávia Ekonom Bratislava založen 2. března 1972. Oddíl vedl Ing. Kopiníc a prvním trenérem byl PhDr. Šebej. Na Slovensku se učil směr Goju ryu, který pomáhal rozvíjet japonský mistr Takeji Ogawa.

Cestoval jste také mimo území USA? Byl jste také přímo v kolébce karate v Japonsku?

Ano, pracovním jsem pobyl v Japonsku a přímo na Okinawě dva roky. Pokud jsem měl volno, rad jsem se účastnil tréninků v místních dojo. Po zkušenostech ze cvičení zde mohu uvést, že tréninková zátěž, až na některé speciality, je skoro stejná jako v dojo, kde vyučuji v Los Angeles. Stovky úderů, kopů, krytů, útoků a obran. Víím, že pro mnoho karatistů, zůstává návštěva Okinawy něčím, co je pro věřícího katolíka návštěva Vatikánu. Dnes je v Evropě mnoho nejen japonských, ale i evropských instruktorů na velice kvalitní úrovni.

Máte velké zkušenosti, proto rád položím další zajímavou otázku. Jaký máte názor na novodobé rozdělování na sportovní a takzvané tradiční karate?

Chtěl bych hned na začátek zmínit, že tohle je čistě můj osobní názor! Toto dělení na sportovní a tradiční je bohužel více méně politikou, která zasáhla i karate. Velký nárůst turnajů v posledních 15 letech má za následek, že karatistům startujícím na turnajích, se začalo říkat sportovní karatisté. Když někoho budete učit jezdit na kole stále jen na dvorku a nepustíte ho na silnici, brzo z kola sleze a odejde. Měl jsem možnost osobně sledovat mnoho světových mistrovství WKF, JKA, WSKA, JKF a pokud ta akce nebyla

dokonalá, rozhodčí ji nehodnotili. Dnes máte světové soutěže i na Okinawě a nikdo neříká, že je sportovní nebo tradiční. Je jasné, že pokud se připravujete na turnaj, trénink a příprava je zaměřena hlavně na perfektní techniku. Hlavně o co možno nejrychlejší provedení všech technik určených právě pro turnaj. Na tohle téma, by se dalo mluvit velice dlouho. Je tu i další věc. Otázka trenérů! Ono je lepší někomu tvrdit ty nesoutěžíš proto, že jsi tradiční karatista. Kde je pak ta možnost ověřit si to, co se učím, že je dobré? A jsme zase u toho kola. Ano na dvorku jezdím, ale co bude až vyjedu na ulici?

Pozvání do ČR jste dostal mimo jiné i od pana Štencela z Brna. Váš zájem, během návštěvy v Česku, je po celou dobu jenom karate?

Můj zájem během návštěvy ČR samozřejmě není jen o karate. Mám zde rodinu a hodně přátel a také hodně z nich jsou právě karatisté z dob minulých, které znám již mnoho let. Ale pokud to čas dovolí, velice rad se jdu podívat na trénink. Jako právě teď! Bohužel v letních měsících většina oddílů mnoho netrénuje, nebo nemají o prázdninách prostory na cvičení.

Trochu filozofická otázka. Co Vám karate dalo a co naopak vzalo?

Když se dnes ohlédnu za dobou co trénuji, tak mě karate dalo mnoho velice dobrých přátel. Velice mnoho hezkých vzpomínek na turnaje, kterých tehdy nebylo zdaleka tolik, co dnes. Takže otázka sportovec nebo tradiční karatista nikoho netrápilo. A co vzalo? No snad jen ten čas v tělocvičnách. Ale zase nevím, zda ten čas bych dokázal uplatnit lépe někde jinde.

Uvedl jste, že žijete již několik let v USA. Jaké jsou rozdíly v pojetí karate v Americe a v Evropě, nebo je vidíte přímo u nás v Česku?

V USA žiji 25 let. Je to opět jen můj názor, já osobně nevidím moc velký rozdíl v pojetí a trénovanosti karatistu v USA a v Evropě. Přesně třeba Anglie, Francie, Itálie nebo Španělsko tyto země dnes představují absolutní špičku v karate. V USA je dnes více vysokých japonských mistrů než v Japonsku. Pokud sleduji dění okolo karate ČR, zase je to můj náhled na věc, tak si myslím, že na tak malý stát, máte poměrně hodně svazů karate. Třeba jen Shotokan to nepočítám další jako jsou třeba Goju ryu, Shito ryu, Wado ryu, atd. Celkově vzato zrcadlem pro posuzování kvality karate, je národní team a zde je zase měřítkem soutěž dospělých. Zde, až na dílčí úspěch Tůček - kumite a Nová - kata, nic moc. Vše záleží především na práci trenérů, i když u Vás v ČR je v současné době poměrně dost vyšších Danů (5 a 6 Dan). Nevím, zda tito mistři odvádějí práci tomu odpovídající. Z vlastní zkušenosti vím, jak těžko a pomalu se postupuje pod japonskými mistry nahoru. Zřejmě i v tom je právě rozdíl karate v USA a Česku. Není rozhodující co máš za stupeň na pásku, ale co dokážeš naučit.

Závěrem bych rád poděkoval za Váš čas a co by jste chtěl nakonec vzkázat našim čtenářům FM?

Na závěr bych chtěl za sebe touto cestou poděkovat. A to alespoň některým, co za poměrně těžkých podmínek sedmdesátých let, kdy bylo karate až v poslední skupině sportu, trénovali a nedali se, pomáhali na úkor svého času a i dalším, kteří dále propagovali tento bojový sport - karate.

Byli to bratři Králové a bratři Kolářové, Josef Zvěřina, Jan Pytlík, Ing. Ivan Vlček, Ing. Jiří Fuchs, Ing. Jiří Tvrdlík, Ing. Karel Strnad a Ing. Miroslav Rameš. Všichni trénovali v Praze, ale pomáhali rozvíjet karate i v jiných městech.

Na Moravě a to především v Brně to byli Ing. Polach, Ing. Kraus, Petr Skovajsa z Vojenské Akademie a dále Ing. Zdeněk Dočekal, Jiří Kočárek, Ing. Luboš Opravil a Ladislav Krčma z Tatranu Brno.

Jinak bych chtěl všem čtenářům tohoto magazínu, ale i těm dalším co trénují nejen karate, ale i jiná bojová umění a sporty, popřát mnoho úspěchů a hezkých chvil.

Rozloučili jsme se s panem Kočičkou, který měl již další povinnosti. Ale domluvili jsme se na další spolupráci. Proto se můžete těšit na další postřehy z USA v některých dalších číslech FM.

A.Grůza, Fighter's Magazin 11-12/2006

